

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : محمد امین

۱۶ مایس ۱۳۲۹

۳ جلد

صافی ۱۶

بی بی
74
①

تایمات

آلتایلره طوغری

(باشی ۱ نجی ییلاک ۱۲ نجی صایسندە)

روسلردن برفرقه عسکریه جنوبه طوغری ایلریله مکه باشلادی . ایرتیش نهرینک صول طرفلرندە (۱۵۹۴) ده « تارا » شهری تأسیس ایدلدى . بوفرقه عسکریه نك برنجی وظیفه سی کوچوم خانه نهایت ویرمك ایدی . ۱۵۹۶ - ۹۸ سنه لری وقوعه کلن مصادمه لرده کوچوملیلر تامامیله بوزولدیلر . کوچوم خان صوك موفقیسزلکی اوبی نهری کنارندە « قلیوان » شهری جنوبلرندە گوردی ؛ زواللی بش اوغلان ، سکز قیز اولادینی غائب ایدەرك نوغای و قالموقلرایله برلکده اوله رق فرار ایتدی

بوصورتله سیرییا قطعه سندە روسلر ایچون قوی بررقیب قلماش اولمقه برابر حر و مستقل اوله رق کندی باشلرینه یاشامغه آلیشمش اولان اقوام محلیه بردن بره اوزرلرینه چوکن روس بویوندروغیله بردرلو الفت ایدە میورلردی . قولایینی بولدقجه بوبلادن قورتیلمق ایچون چالیشیور ، اختلالر ، هجوملر ، قیاملر ترتیب ایدیورلردی . ۱۵۹۸ ده ناریم استافلرینک ، ۱۶۰۵ ده کیلیتلك قیاملری وقوعه کلمدی . هله بوصره لرده مسقوا کنارلری آراسنده ظهورایدن منافرتدن بالاستفاده متعدد اختلالر میدان آلدی . مثلاً ۱۶۰۵ ده صورغوت استافلری ، ۱۶۰۹ ده تورک - تاتارلر ، ۱۶۱۴ ده تورک - قازاق ، تورک - تاتار و تیلفینتئر بویوک قیاملر ترتیب ایتمش و ۱۶۱۲ ده استافلر تومەن شهرینی یاقغه تشبث ایلشلردی . فقط بوقیاملرك هیچ بری موفقیتله نتیجه لمدی روسلرك قوتلرندن زیاده یرلیرك ضعفی ، غالییتی هب مسقوالیلر طرفینه توجیه ایدیوردی .

روسلر حرکات عسکریه لرندە دوام ایدیورلری . ۱۶۱۸ ده تورک - تاتارلرك ایشیم طرفلرندە قالمش اولان کوچوک ایشیم بکلکی ده محو ایدیلدی .

طوم طرفلارنده بولنان روس فرقه عسکریه سی ده حرکاتنده دوام ایدیور،
اختلاللرک تسکینی ایله اوغراشیوردی . ۱۶۱۵ ده قوندوم ، مراحمس نهرلری
اطرافنده کی تورک - تاتارلر اوزرینه حرکت ایتدیلر . فقط بوراده آنلری
یالکز تورک - تاتار دکل ، بلکه بونلردن باشقه اوچ دورت متفق بکلرک تحت
اداره سنده اوله رق تورک - قازاق ، قالموق عسکرلری ده قارشولادی ؛ ایکی
اوچ یوز کشیدن عبارت روس فرقه عسکریه سی متفقلر طرفندن احاطه ایدیلدی ؛
خط رجعتلری کسیدلی . بوراده روسلر ایچون یامدافعه وضعیتی آلمق ، یاخود
نتیجه سی پک زیاده مشکوک اولان بر هجوم اجرا ایتمک کبی ایکی شق واردی .
صوک شقه قرار ویریلدی . شدتلی بر هجوم اجرا ایدمک متفقلرک اوردوسنی
بوزدقدن سوکرا برچوق اسیر ایله خیلی مهمات ده الیه ایتدیلر .

روسلر اون یدنهی عصرک نهایترینه قدر سیر یاده متبادیاً چالیشدیلر . لازم
اولان یرلره آغاجدن ، طوبراقدن استحکاملر تأسیس و قلهلر بنا ایتدیلر ...
استقلاللرینی ، حریتلرینی ، محافظه ایتمک ایستین اقوام محلیه ایله دها پک چوق
دفعه لر چارپشدیلر . مهاجم اولان روسلردن زیاده مدافعه حالدده بولنان یرلردن
پک چوق قانلر دوکولدی . سیر یاده تورک - تاتار خانلق ، برچوق ده بکلکلر
محو ایدیلدی ...

سیریالیلر ، هله سیریانک تورک - تاتارلری ، تورک - قازاقلری ، تورک -
نوغایلری و قتیله جنکیزک ، هلاکونک ، تیمورک اداره سنده ایکن بویوک قهرمانلقلر
کوستردکاری حالدده بوددغه سیریانک صلح و مسالته مستغرق کنیش سحرالرنده
قویونلریله ، کچیلریله ، صغرلریله ، آتلیله انیسیت ایدمک اسکی آرسلانلقلری ، اواسکی
مزایای عسکریه لرینی اونوتمش اولدقلرندن آرتق بر آووج روسلره قارشو مغلوب
و منهزم اولودلردی .

پیتمدی

حلمیم ثابت